

Розділ 1

Жінка в сараї

Тобі подобається думати, що в кожній жінки є такий, і так сталося, що він — твій.

Так простіше. Якщо всі інші зайняті. У твоєму світі немає місця для тих, що досі ззовні. Ніякої любові до вітру в їхньому волоссі, ніякого терпцю до сонця на їхній шкірі.

Він приходить уночі. Відмикає двері. Тягне черевиками по стежці з мертвого листя. Зачиняє двері за собою, ставить за-сув на місце.

Цей чоловік, він молодий, сильний, доглянутий. Ти згадуєш день, коли ви зустрілися, коротку мить до того, як він проявив свою істинну сутність, і от що ти бачиш: чоловік, який знає своїх сусідів. Який завжди вчасно забирає сміття на переробку. Який стояв у пологовій, коли народилася його дитина, — непохитний щит від світових зол. Матері бачать його в чергах супермаркету і пхають своїх немовлят йому на руки. «Ви не потримаєте її хвилинку? Я забула дитяче харчування, зараз повернуся».

І тепер він тут. Тепер він твій.

У тому, що ти робиш, є порядок.

Він кидає на тебе погляд — погляд, яким проводять інвентаризацію. Ти тут. Усі твої дві руки, дві ноги, один тулуб і одна голова.

Тоді — зітхання. М'язи на його спині розслабляються. Він нахиляється відрегулювати електричний обігрівач чи вентилятор, залежить від пори року.

Ти простягаєш руку і отримуєш пластиковий контейнер. Пара здіймається над лазаньєю, пастушим пирогом, запіканкою

з тунцем чи що там ще може бути. Їжа, просто вогненна, залишає пухирці в тебе на піднебінні.

Він подає тобі воду. Ніколи не в склянці. Завжди в банці. Нічого, що можна було б розбити і заточити. Холодна рідина пробиває твої зуби електричним струмом. Але ти п'єш, тому що зараз час пити. Потому в тебе в роті залишається металевий присмак.

Він дає тобі відро, і ти робиш свою справу. Ти перестала відчувати сором давним-давно.

Він забирає твої відходи і залишає тебе приблизно на хвилину. Ти чуєш його просто назовні — товсті підошви черевиків по землі, потік води зі шланга. Коли він повертається — відро чисте, повне мильної води.

Він спостерігає, як ти миєшся. В ієрархії щодо твого тіла ти — орендар, він — орендодавець. Він подає тобі знаряддя — брусок мила, пластмасовий гребінець, зубну щітку, маленький тюбик зубної пасти. Раз на місяць — шампунь проти вошей. Твоє тіло: воно постійно готує замороку, а він стримує його. Що три тижні він дістає із задньої кишені щипчики для нігтів. Чекає, доки ти впораєшся, а тоді забирає їх. Він їх завжди забирає. Ти робила це роками.

Ти одягаєшся. Це здається тобі марним, враховуючи, що буде потім, але він так вирішив. Не підходить, думаєш ти, ти сама це робиш. Він повинен бути тим, хто тягне застібки, розщіплює гудзики, облущує шари.

Географія його плоті: те, чого ти не хотіла дізнаватися, та все одно дізналася. Родимка в нього на плечі. Доріжка волосся вниз на животі. Його руки; хватка його пальців. Гарячий тиск долоні на твоїй шиї.

Під час усього цього він ніколи на тебе не дивиться. Це не про тебе. Це про всіх жінок і дівчат. Це про нього і про все, що кипить у нього в голові.

Коли з цим покінчено, він ніколи не затримується. Він чоловік у світі, де його кличуть обов'язки. Сім'я, господарство вимагає уваги. Перевірити домашнє завдання. Подивитися фільми. Робити дружину щасливою і погойдати дочку. У його списку справ є речі окрім тебе і твого незначного існування, і вони всі вимагають, аби їх викреслили.

Окрім сьогоднішньої ночі.

Сьогодні все змінюється.

Сьогодні ніч, коли ти бачиш, як цей чоловік — цей дуже уважний чоловік, відомий тим, що здійснює лише прораховані кроки, — грубо порушує власні правила.

Він відштовхується долонями з дерев'яної підлоги. Його пальці дивовижним чином уникнули трісок. Він затягує пряжку пояса акурат під пупком, притискає метал до тугої шкіри на животі.

— Слухай, — каже він.

Щось загострюється, найсуттєвіша частина тебе підводиться, проявляючи увагу.

— Ти пробула тут достатньо довго.

Роздивляєшся його обличчя. Нічого. Він небагатослівна людина з приглушеними виразами обличчя.

— Що ти маєш на увазі? — запитуєш ти.

Він накидає флісову куртку, застібає її до підборіддя.

— Я повинен переїхати, — каже він.

Знову ти змушена запитати:

— Що?

Жилка пульсує в нього на лобі. Ти роздратована його.

— У новий будинок.

— Чому?

Він хмуриться. Відкриває рот наче для того, аби сказати щось, тоді передумує.

Не сьогодні.

Ти робиш усе для того, аби його погляд піймав твій, коли він виходить. Хочеш, аби він упився твоїм збентеженням, усіма запитаннями, які лишилися без уваги. Ти хочеш, аби він відчував задоволення від того, що лишає тебе в невизначеності.

Перше правило, як залишатися живою в сараї: він завжди перемагає. Протягом п'яти років ти робила для цього все можливе.

Розділ 2

Емілі

Я й гадки не маю, чи Ейден Томас знає моє ім'я. Я не образилася б, якби не знав. У нього є важливіші для запам'ятовування речі, аніж ім'я дівчини, яка двічі на тиждень наливає йому вишневу колу.

Ейден Томас не п'є. Не спиртне. Вродливий чоловік, який не п'є, може стати проблемою для барменші, але моя мова кохання — не випивка, це люди, які сидять у мене за баром і віддаються під мою опіку на годинку чи дві.

Це не та мова, якою Ейден Томас володіє вільно. Він — олень на узбіччі, який стоїть завмерши, доки ти проїжджаєш повз, готовий дременути, щойно проявиш надмірне зацікавлення. Тож я дозволяю йому підійти до себе. Вівторки й четверги. У морі постійних клієнтів він — єдиний, кого я хочу побачити.

Сьогодні вівторок.

О сьомій я починаю кидати погляди на двері. Одним оком слідкую, чи він, бува, не тут, а другим наглядаю за кухнею — за моєю головною офіціанткою, моїм сомельє, моїм цілковитим вилупком шеф-кухарем. Мої руки рухаються на автопілоті. Один сайдкар¹, один спрайт, одне віскі з колою. Двері відчиняються. Це не він. Це леді, яка вечеряє за чотири-місним столом поруч із дверима, — їй довелося встати, аби

¹ Алкогольний коктейль — коньяк, апельсиновий лікер і лимонний сік. (Тут і далі примітки перекл.)

переставити своє авто на інше місце. Один «бітер»¹ із содовою. Нова соломинка для малого в кінці зали. Звіт від моєї головної офіціантки: чотиримісному не сподобалася паста. Вона була холодною чи недостатньо гострою. Їхні скарги нечіткі, але це скарги, а Кора не збирається втрачати чайові через те, що кухня неспроможна нормально нагріти їжу. Умиротворити Кору. Сказати їй, аби вона звеліла кухарям приготувати пасту наново, з безплатним гарніром абошо, як вибачення. Чи розпорядитися, щоб Софі подала бонусний десерт, якщо люди за чотиримісним любляють солоденьке. Що завгодно, аби вони заткнулися.

Ресторан — це чорна діра вимог, монстр, якого ніяк не наситиш. Батько мене ніколи не запитував, він просто вирішив, що я займуся цим. А тоді взяв і вмер, тому що шеф-кухарі так роблять: існують у тумані жару й хаосу, лише аби покинути тебе розбитися.

Я стискаю скроні двома пальцями, намагаючись відігнати жах. Можливо, це все погода — зараз перший тиждень жовтня, досі рання осінь, але дні дедалі коротші, повітря дедалі холодніше. Можливо, це щось інше. Однак сьогодні кожен промах відчувається особливо — моя провина.

Двері відчиняються.

Це він.

У мене всередині щось спалахує. Заграла радість, та, після якої я почуваюся дрібною, трохи брудною і, ймовірно, дуже тупою, — але це було найсолодше відчуття, яке міг запропонувати ресторан, і я його заберу. Двічі на тиждень я його заберу.

Ейден Томас мовчки сідає за мій бар. Ми з ним не розмовляємо, окрім звичного обміну ввічливостями. Це танець, і ми чудово знаємо свої кроки. Склянка, кубики льоду,

¹ Трав'яна настоянка, яку використовують для присмачення коктейлів.

содова з сифона, паперовий підстаканник. Упоперек картонки вінтажним курсивом виведено «Амандін». Одна вишнева кола. Один задоволений чоловік.

— Дякую.

Я дарую йому коротку усмішку і займаю чимось свої руки. Між справами — сполоснути шейкер, розставити банки з оливками і скибочками лимонів — я крадькома кидаю на нього погляди. Наче вірш, який знаю напам'ять, але від якого ніколи не втомлююся: блакитні очі, темно-русьяве волосся, акуратна борідка. Зморшки під очима — тому що він жив. Тому що він любив і втрачав. А тоді його руки — одна відпочиває на стійці, друга обіймає склянку. Непохитні. Сильні. Руки, які розповідають історію.

— Емілі.

Кора опирається на бар.

— Тепер що?

— Нік каже, що доведеться викинути філе.

Я стримую зітхання. Кора не винна в Нікових істериках.

— І чому нам доведеться це зробити?

— Він каже, що зріз дивний і час готовності не збігається.

Я відриваю очі від Ейдена і повертаюся до Кори.

— Я не стверджую, що він має рацію, — продовжує вона. — Він просто... попросив мене сказати це тобі.

У будь-який інший час я б покинула бар і розібралася б з Ніком сама. Але він не відбере в мене цю мить.

— Скажи йому, що повідомлення отримано.

Кора чекає на продовження. Вона не гірше за мене знає, що Нік не злізе ні з чиеї голови лише тому, що «повідомлення отримано».

— Скажи йому: якщо ми отримаємо бодай якісь скарги на філе, я особисто з ними розберуся. Обіцяю. Візьму на себе всю провину. Філегейтський скандал стане моєю спадщиною. Скажи, що їжа сьогодні зробила фурор. І скажи,

хай менше хвилюється про філе, а більше — про роздачу, якщо його люди відправляють у зал холодну їжу.

Кора підвела руки, мовляв, «*гаразд, гаразд*». Вона рушає назад до кухні.

Цього разу я дозволяю собі зітхнути. Саме збираюся приділити увагу парочці бокалів для мартіні, які потрібно протерти, коли відчуваю на собі пильний погляд.

Ейден.

Він дивиться з-над стійки, даруючи мені напівусмішку.

— Тож, філегейтський скандал?

Зараза. Він почув.

Я видавлюю з себе смішок.

— Пробачте за це.

Він хитає головою, відсьорбує своєї вишневої коли.

— Вибачення зайві, — каже він.

Я всміхаюся у відповідь і зосереджуюся на мартінках, цього разу — по-справжньому. Краєм ока бачу, як Ейден допиває свою колу. Наша хореографія триває: нахил голови, аби попросити рахунок; лаконічний підйом руки на знак прощання.

І ось так просто найкращій частині мого дня покладе-но край.

Я забираю Ейденів рахунок (два долари чайових, як завжди) і його порожню склянку. Не помічаю цього, доки не протираю бар — заковика, зміна в нашому відрепетируваному па-де-де.

Його підстаканник. Паперовий, який я підсунула під його напій. Треба викинути його в кошик для сміття, але я не можу його знайти.

Можливо, він упав? Я виходжу з-за стійки, дивлюся на підніжжя барного табурета, на якому він сидів кілька хвилин тому. Нічого.

Це предивна штука, але її не заперечити. Підстаканник зник.

Розділ 3

Жінка в сараї

Він привів тебе сюди. Його дім ти могла бачити хіба мигцем. Роками ти пригадувала ті образи, чіплялася за кожну деталь: дім посеред клаптика землі. Зелена трава, верби. Кожна рослина підстрижена, кожен листочок доглянутий. Менші будівлі розкидані по ділянці, наче коржики на таці. Гараж, комора, стоянка для велосипедів. Лінії електропередач зміяться крізь гілля. Цей чоловік жив там, де тихо й гарно. Місце для дітей побігати, для квітів — цвісти.

Він ішов швидко, ґрунтовою дорогою і вгору пагорбом. Будинок розтанув у даліні, поступившись місцем однорідній стіні дерев. Він зупинився. Не було за що вхопитися, не було кого гукати. Ти стояла перед сараєм. Чотири сірі стіни, похилий дах. Жодних вікон. Він тримав металеву колодку, дістав зі зв'язки один ключ.

Усередині він навчив тебе нових правил.

— Твоє ім'я, — сказав він. Стояв навколішки і все одно нависав над тобою, руки обхопили твоє обличчя, аби твоє поле зору починалося й закінчувалося його пальцями. — Твоє ім'я Рейчел.

Твоє ім'я не Рейчел. Він знав твоє справжнє ім'я. Він побачив його на водійському посвідченні після того, як забрав твій гаманець.

Але він сказав тобі, що твоє ім'я — Рейчел, і для тебе було життєво необхідно прийняти цей факт. Те, як він це

сказав — гарчання «р» і конкретність «л». Рейчел була чистою сторінкою. У Рейчел не було життя чи минулого, до яких вона повернулася б. Рейчел могла вижити в сараї.

— Твоє ім'я — Рейчел, — сказав він, — і ніхто не знає, хто ти така.

Ти кивнула. Недостатньо завзято. Його руки покинули твоє обличчя і вхопилися за твій светр. Він штовхнув тебе до стіни, передпліччя притиснуте до твого горла, кістки зап'ястя врізаються в трахею. Не було повітря, аніскілечки кисню.

— Я сказав, — наполіг він, і світ почав висковзувати з-під тебе, але не чути його не було варіантом, — ніхто не знає, хто ти така. Ніхто не шукає тебе. Ти, чорт забирай, розумієш?

І відпустив. Перш ніж ти кашлянула, перш ніж захрипіла, перш ніж зробила що завгодно — ти кивнула. Переконливо. Кивнула з усіх сил.

Ти стала Рейчел.

Ти була Рейчел роками.

Вона допомогла тобі вижити. Ти допомогла собі вижити.

Черевики, сухе листя, засув. Зітхання. Обігрівач. Усе, як завжди, окрім нього. Сьогодні він похапцем проводив свій ритуал, наче в нього на плитці википала вода. Ти досі жуєш останній шматок курячого пирога, а він забирає в тебе контейнер.

— Давай, — каже він. — У мене не вся ніч.

Це не нетерплячка, оцей його поспіх. Радше так: ти пісна, а він перемотує нудні частини.

Він залишається одягненим. Замок його флісової куртки вгризається у твій живіт. Пасмо твого волосся потрапляє в застібку його годинника. Він відтягує зап'ястя, зусиллям звільняється від тебе. Ти чуєш розрив. Твій скальп горить. Усе відчувається на дотик, усе реальне, навіть коли він ширяє над тобою, наче привид.

Тобі потрібно, щоб він був тут. З тобою. Тобі потрібно, щоб він був розслабленим і задоволеним.

Тобі потрібно, щоб він говорив.

Ти чекаєш до опісля. Твій одяг знову на тобі.

Готуючись піти, він прогортає пальцями твоє волосся. Жест, який ти застосовувала на побаченнях: лікоть байкерської куртки на ресторанный столику, твою білу футболку пожавляє в'язка срібних кулонів.

Таке трапляється. Ти пригадуєш шматочки себе, й інколи вони тобі допомагають.

— Знаєш, — кажеш ти йому, — я за тебе хвилююся.

Він глузливо кривиться.

— Це правда. Тобто... Я просто задумалася. От і все.

Він сопе, запахає руки в кишені.

— Можливо, я можу допомогти, — пробуєш ти. — Знайти спосіб, аби ти залишився.

Він фиркає, але не рушає до дверей. Ти повинна вчепитися за це. Ти повинна вірити, що це початок перемоги.

Він розмовляє з тобою, інколи. Нечасто й завжди неохоче, але розмовляє. У деякі ночі — це самохвальба. В інші — сповідь. Можливо, саме тому він узагалі завдає собі клопоту тим, що підтримує в тобі життя: у житті є речі, якими необхідно поділитися, і ти єдина, хто може їх вислухати.

— Якщо ти скажеш, що трапилося, можливо, мені вдасться щось вигадати, — пропонуєш ти.

Він згинає коліна, підносить своє обличчя до твого. Його подих — м'ятна свіжість. Долоня, тепла й рапата, на твоїй вилиці. Кінчик великого пальця впивається у твоє очне яблуко.

— Думаєш, якщо я розповім тобі — ти щось вигадася?

Його погляд тягнеться від твого обличчя до твоїх стоп. Гидливий. Презирливий. Але завжди (це важливо) — трішки зацікавлений. Тим, що він у змозі зробити з тобою; тим, кари за що йому вдасться уникнути.

— Що ти взагалі можеш знати? — Він окреслює лінію твоєї щелепи, його нігті дряпають твоє підборіддя. — Ти хоч знаєш, хто ти така?

Ти знаєш. Як молитву, як мантру. *Ти Рейчел. Він знайшов тебе. Усе, що ти знаєш, — це лише те, чого він тебе навчив. Усе, що ти маєш, — це лише те, що він тобі дав.* Ланцюг, огорнутий довкола твоєї щиколотки, прибитий до стіни. Спальний мішок. На перевернутому ящику речі — речі, які він тобі приніс за ці роки: три книжки в обкладинках, гаманець (порожній), м'ячик-антистрес (справді). Випадково й недоладно. Відібрано, припускаєш ти, цим чоловіком-сорокою в інших жінок.

— Я знайшов тебе, — каже він. — Ти загубилася. Я дав тобі дах. Я допомагаю тобі вижити. — Він вказує на порожній контейнер. — Знаєш, чим би ти була без мене? Нічим. Ти була б мертвою.

Він підводиться. Хрускає кісточками пальців, кожен палець виразно клацає.

Ти не щось значне. Ти знаєш це. Але в сараї, у цій частині його життя, — ти все, що в нього є.

— Вона мертва, — каже він. Приміряється і знову каже: — Вона мертва.

Ти й гадки не маєш, про кого йдеться, доки він не додає: — Її батьки продають будинок.

І тоді ти розумієш.

Його дружина.

Ти намагаєшся думати всі думки одночасно. Ти хочеш сказати те, що люди кажуть у ввічливому товаристві: *Прикро це чути.* Ти хочеш запитати: *Коли? Як?* Ти гадаєш: *Це він зробив? Він врешті зірвався?*

— Тож ми повинні переїхати.

Він крокує туди-сюди, наскільки взагалі можливо крокувати сараєм. Розтривожений, що на нього не схоже. Але

в тебе немає часу на його емоції. Немає часу на те, аби здогадуватися, він це зробив чи ні. Кому яка різниця, чи це він? Він убиває. Ти це знаєш.

Що ти повинна робити, то це думати. Обшукати атрофовані складки свого мозку, ті самі, які колись розв'язували щоденні проблеми. Та частина тебе, яка допомагала твоїм друзям, твоїй сім'ї. Але єдине, про що кричить твій мозок, це якщо він переїде — якщо він покине цей будинок, цю ділянку, — то ти помреш. Хіба що тобі вдасться переконати його взяти тебе з собою.

— Мені прикро, — кажеш ти йому.

Тобі так прикро, увесь час. Тобі прикро, що його дружина мертва. Тобі прикро, справді прикро, через несправедливості світу, через те, що вони його спіткали. Йому прикро, що він застряг із тобою, такою вибагливою жінкою, завжди голодною і спраглою, холодною, а крім того, ще й такою доскіпливою.

Друге правило, як лишатися живою в сараї: він завжди має рацію, а тобі завжди прикро.

Розділ 4

Емілі

Він прийшов. Вівторки й четверги. Надійний, як сорок-катрьохградусне віскі, обіцянок — по вінця.

Ейден Томас знімає свою сіру шапку-вушанку; волосся під нею схоже на скуйовджене пір'я. Сьогодні в нього з собою заплічний мішок — зелений нейлон, наче з армійського магазину. Важко висить у нього на боці, лямка вривається в плече.

Двері за ним гримають. Я здригаюся. Він зазвичай зачинає їх єдиним обережним жестом: одна рука на ручці, друга на одвіркові.

З опущеною головою він крокує до бару. В кроках чується важкість, і в цьому винен не лише наплічник.

На ньому лежить якийсь тягар.

Він заштовхує шапку до кишені, пригладжує волосся, впускає наплічник собі під ноги.

— Мої «мангеттени» готові?

Зиркнувши на нього, я підсуваю два напої до Кори. Вона швиденько чимчикує геть. Ейден чекає, доки та зникне, аби підвести на мене пильний погляд.

— Що запропонувати?

Він дарує мені втомлену усмішку.

Я беру пістолет від сифона з содовою.

— Отже, те, що завжди. — Мені в голову приходить ідея. — Або ж я можу зробити щось інше, якщо потрібно трішки збадьоритися.

У нього виривається сміх із придихом.

— Так очевидно, ге?

Байдуже знизую плечима, наче це мене не надто турбує.

— Це моя робота — помічати.

Його очі стають порожніми. На задньому плані жестикулює Ерік. Він описує страви дня клієнтам за чотиримісним столом. Ті з широко розплющеними очима ковтають кожне його слово. Ерікові добре вдається показовість. Він знає, як заслужити прихильність свого столика, як кількома реченнями підвищити свої чайові на два відсотки, а то й на п'ять.

Милий Ерік. Друг, який залишився моїм другом, коли я стала його босом. На якого можна покластися. Який якимось чином вірить у мене, у мою здатність керувати цим закладом.

— Спробуймо дещо.

Я беру склянку для віскі, швиденько протираю її. Ейден Томас зводить брову. Щось відбувається, нове й незвичне. Він не впевнений, що йому це до вподоби. Я й сама не в захваті, що чиню так із ним, коли єдине, чого він хотів, — це звичайна вишнева кола.

— Я зараз повернуся.

З усіх сил намагаюся зробити свою ходу недбалою. За двостулковими дверима Нік горбиться над чотирма тарілками сьогоднішньої страви дня — панірована свиняча відбивна, картопляне пюре з сиром і підливкою з беконом та зеленою цибулею. *«Просто, але смаковито, — сказав він мені. — Народ хоче знати, що в них на тарілці, але вони не приходять сюди попоїсти того, що можуть приготувати вдома».* Можна подумати, що це його ідея, а не те, що батько почав утовкмачувати мені в голову ще до того, як я навчилася ходити. *«Справжня їжа, і щоб за нормальну ціну, — все повторював мій тато. — Ми не хочемо догоджати лише міським. Вони з'являються на вихідні; а от місцеві — саме вони підтримують нас весь тиждень. Ми тут передовсім для них».*

Ерік обминає мене, виходячи з кухні, на його лівій руці балансують три миски. Крізь двостулкові двері він бачить Ейдена біля бару. Зупиняється і обертається, аби усміхнутись мені. Я вдаю, що не помітила, і підходжу до холодильної кімнати.

— Ще лишився той бузиновий чай, що ми варили на обід?

Мовчання. Всі або працюють, або ігнорують мене. Юванда, третя мушкетерка нашого тріо з Еріком, знала б, але вона в залі — мабуть, декламує переваги й недоліки вина «Гевюрцтрамінер» порівняно з «Рислінгом». Я шукаю і зрештою таки знаходжу глечик за бочечкою соусу «ранчо». Залишилася приблизно чашка.

Ідеально.

Я поспішаю назад. Ейден чекає, руки на прилавку. На відміну від більшості з нас, він не тягнеться до телефону, щойно залишається сам. Він уміє бути на самоті, піймати момент спокою, якщо не комфорту.

— Пробачте за очікування.

Ловлячи на собі його пильний погляд, я опускаю кубик цукру в склянку. Скибочка апельсина, крапля бітеру «Ангостура». Додаю кубик льоду, тоді чай і перемішую. Ложечкою — ніщо не псує стиль барменші так, як одноразові рукавиці, — я виловлюю коктейльну вишню зі жбана.

— *Вуаля!*

Він підсміюється з мого французького наголосу. У мене в животі розливається тепло. Я легенько підштовхую склянку до нього. Він підносить її до обличчя, принохується. Мені раптом спадає на думку дещо очевидне: я й гадки не маю, що цей чоловік полюбляє пити, окрім вишневої коли.

— То що в мене за випивка? — запитує він.

— Олд-фешн, чиста.

Він усміхається на всі зуби.

— Старомодна і чиста? Гадаю, це має сенс.

На моїх вилицях проступає жар. Мені негайно хочеться зректися власного тіла — вилиці червоніють від самого лише натяку на секс, руки залишають вологі відбитки на прилавку.

Він сьорбає, позбавляючи мене необхідності вигадувати дотепну відповідь, і прицмакує губами, опускаючи склянку.

— Хороше.

На мить мої коліна підгинаються. Я сподіваюся, що він не помічає, як мої плечі, обличчя, пальці, кожен м'яз у моєму тілі полегшено розслабляються.

— Рада, що вам до вподоби.

Нігті постукують на лівій стороні бару. Кора. Вона хоче мартіні з горілкою і «Белліні»¹. Я наповнюю бокал для мартіні льодом, розвертаюся, шукаючи відкривач для пляшки «Шампанського».

Ейден Томас крутить кубик льоду на дні склянки. Робить маленький ковток і знову крутить. Ось він, цей вродливий чоловік, який зробив так багато для нашого міста. Який втратив дружину місяць тому. Сидить у мене за баром, на самоті, хоча він і не п'є. Якщо в центрі його життя є зяюча діра, тоді, можливо, дотримання цієї звички приносить йому яку-неяку розраду. Я сподіваюся, що це — наше спільне мовчання, наша мовчазна рутинна — означає щось і для нього.

У кожного в цій місцевості є історія про Ейдена Томаса. Якщо ти дитина, то він рятував твою дупу за кілька митей до Різдвяного параду. Прийшов, коли був тобі потрібен, — пояс для інструментів затягнутий на стегнах, — аби відремонтувати твої хиткі санчата, поправити роги твого північного оленя.

Два роки тому, коли налетіла та жажнюча буря і дерево впало на дім старого містера МакМіллана, Ейден приїхав і налаштував генератор, доки лагодив лінії електропередач. Він приїздив щовихідних весь наступний місяць, аби відремонтувати

¹ Алкогольний коктейль, суміш ігристого вина з персиковим пюре.

дах. Містер МакМіллан спробував заплатити йому, але Ейден навідріз відмовився брати гроші.

Моя історія про Ейдена Томаса сталася, коли мені було тринадцять. Мій батько саме був зайнятий підготовкою і подачею вечері, коли холодильна кімната зламалася. Я забула деталі чи, можливо, ніколи не завдавала собі клопоту дізнатися їх. Це було завжди одне і те ж — несправний мотор, погана проводка. Тато божеволів, намагаючись зрозуміти, як полагодити його, в той самий час розпоряджаючись на кухні. Люб'язний чоловік, який саме тоді вечеряв зі своєю дружиною, випадково почув і запропонував допомогу. Батько завагався. Тоді, в мить рідкісного «ну-й-дідько-з-ним», він повів чоловіка на кухню. Ейден Томас провів більшу частину вечора навколішки, ввічливо просячи інструменти і вгамовуючи замучений персонал.

До кінця вечері холодильник перебісився. Як і мій батько. На кухні він запропонував Ейдену Томасу і його дружині по бокалу грушевого бренді. Вони обоє відмовилися: він не пив, а вона була на ранньому терміні вагітності.

Я допомагала того вечора, як зазвичай діти власників ресторанів. Коли я пішла підсипати м'ятних цукерок у чашу на стійці адміністратора, то застала Ейдена Томаса в залі. Він перевіряв кишені свого пальта, як роблять клієнти, перш ніж піти, в пошуках гаманця, телефона і ключів від авто. Батьків сміх струмочком долинув із кухні. Мій батько, неймовірний кухар з навіть неймовірнішим характером, чий перфекціонізм так часто перетворювався на злість. Розслаблений. Насолоджувався рідкісною миттю полегшення в ресторані, який він збудував. Настільки близький до «щасливого», наскільки це взагалі можливо.

— Дякую за це.

Ейден Томас глянув угору, наче аж тоді помітив мою присутність. Я хотіла піймати свої слова, які досі висіли в повітрі

між нами, і проковтнути їх. Якщо ти дівчинка, то в ранньому віці вчишся ненавидіти звук власного голосу.

Я зачекала, доки він неуважно кивне мені, як зробила б більшість дорослих, і я зможу поквапитися назад на кухню. Але Ейден Томас не був як більшість дорослих. Він не був схожий ні на кого.

Ейден Томас усміхнувся. І підморгнув. І сказав низьким голосом, вціливши кудись глибоко, в якусь частину мого тіла, про існування якої я не знала до того:

— Завжди прошу.

То було нічого — і то було все. Проста ввічливість — і безмежна люб'язність. Ореол світла опустився на заховану за лаштунками дівчинку, висмикуючи її з тіні, дозволяючи їй бути поміченою.

Те, що було мені потрібно найбільше. Щось, прагнути чого мені й на думку не спадало.

Тепер я спостерігаю за тим, як Ейден Томас завмер посеред ковтка, пильно дивлячись на мене крізь склянку. Я більше не захована за лаштунками дівчинка, яка чекає, аби чоловіки пролили на неї світло. Я жінка, яка щойно зайшла в ореол світла, що його сама й створила.

Він простягає руку. Щось зрушується. Зрушення у світі, тектонічні плити вдаряють одна об одну на глибині миль під річкою Гудзон. Його пальці ковзають по моїх, а великий палець зачіпає внутрішній бік мого зап'ястя; моє серце, воно навіть не гупає в ту мить — його просто нема, нема, нема, нема, йому не під силу це витримати.

— Дякую, — каже він. — Це було дуже... Дякую. — Потиск, удар чогось незрозумілого й безцінного від нього до мене.

Він відпускає мою руку, відкидає голову назад, допиваючи напій. Його шия, все його тіло, струнке і м'язисте, — гладенька впевненість.

— Скільки з мене?

Я забираю порожню склянку і полощу за стійкою. Руки повинні бути зайнятими, аби він не бачив, що вони тремтять.

— Знаєш що? Забудь. За рахунок закладу.

Він дістає гаманець.

— Та ну.

— Усе гаразд. Чесно. Можеш...

«Можеш незабаром пригостити мене випивкою, і будемо квити», — от що б я сказала, якби його дружина не померла, вважай, п'ять хвилин тому. Натомість я розгортаю чистий барний рушничок і починаю протирати його склянку.

— Наступного разу.

Він усміхається і ховає гаманець до кишені, тоді підводиться й одягає свою парку. Я обертаюся, аби поставити склянку на полицю позаду. Моя рука зупиняється на півдорозі. Так, я тремчу, і моє обличчя палає, але щойно дещо трапилося. Я випробувала удачу, і все вийшло. Я заговорила, і це не спричинило ніякої катастрофи.

Можливо, я насмілюся ще, зовсім трішечки.

Я обертаюся, нахилившись, спираюся на прилавок і вдаю, що затягную кришку на банці маринованої цибулі.

— Куди ти тепер? — запитую так, наче порожні балачки були основою нашого спільного лексикону.

Ейден Томас застібає свою парку, одягає вушанку і піднімає речовий мішок. Той падає на його стегно з металевим дзвоном.

— Кудись, де вдасться подумати.